

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії,
ректор закладу вищої освіти
Буковинського державного
медичного університету,
професор

Ігор ГЕРУШ

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
ІІ «СТОМАТОЛОГІЯ»**

для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня

Чернівці, 2026

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного іспиту зі спеціальності «Стоматологія» для вступу на навчання з метою здобуття ступеня доктора філософії розроблена для визначення рівня професійної підготовки вступників, сформованості системних знань, умінь і компетентностей, необхідних для успішного опанування освітньо-наукової програми третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Метою вступного іспиту зі спеціальності є комплексне оцінювання рівня теоретичної та професійної підготовки вступника в галузі стоматології, його здатності застосовувати набуті знання для вирішення професійних завдань, аналізувати клінічну інформацію, обґрунтовувати діагностичну та лікувальну тактику, інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень, а також визначення готовності вступника до подальшої освітньої та науково-дослідницької діяльності.

Зміст програми сформовано відповідно до основних напрямів професійної підготовки фахівців зі стоматології та охоплює фундаментальні й клінічні аспекти стоматологічної допомоги. Програма включає питання загальних принципів стоматології, профілактики, діагностики та лікування карієсу і його ускладнень, некаріозних уражень твердих тканин зубів, захворювань тканин пародонта, слизової оболонки порожнини рота, запальних захворювань і травм щелепно-лицевої ділянки, патології скронево-нижньощелепного суглоба, вроджених вад розвитку, онкології в стоматології, ортопедичної та дитячої стоматології, зубощелепних аномалій і деформацій, а також невідкладних станів.

За результатами вступного іспиту вступник повинен продемонструвати: системне розуміння основних закономірностей розвитку, діагностики, профілактики та лікування стоматологічних захворювань; знання сучасних

принципів організації та надання стоматологічної допомоги; здатність аналізувати клінічні дані, встановлювати та обґрунтовувати діагноз; здатність визначати оптимальну тактику лікування та ведення стоматологічного пацієнта; уміння інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних методів дослідження; готовність використовувати професійні знання та клінічне мислення як основу для подальшої освітньої і науково-дослідницької діяльності.

Вступний іспит проводиться у формі комп'ютерного тестування. Екзаменаційний буклет містить 150 тестових завдань. Тривалість іспиту становить 150 хвилин. Результат тестування у відсотках переводиться у 200-бальну шкалу. Мінімальний результат, необхідний для допуску до інших вступних випробувань та конкурсного відбору, становить 128 балів.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Загальні принципи в стоматології

1.1. Анатомо-топографічні й фізіологічні особливості щелепно-лицевої ділянки

- ✓ Анатомо-топографічні й фізіологічні особливості слизової оболонки порожнини рота
- ✓ Анатомо-топографічні, гістологічні й фізіологічні особливості тимчасових зубів
- ✓ Анатомо-топографічні, гістологічні й фізіологічні особливості постійних зубів
- ✓ Анатомо-топографічні, гістологічні й фізіологічні особливості тканин пародонта
- ✓ Анатомо-топографічні особливості скронево-нижньощелепного суглоба

1.2. Основи гнатології

- ✓ Біомеханіка зубо-щелепного апарату
- ✓ Робота з артикуляторами
- ✓ Оклюзійна діагностика і корекція

1.3. Матеріалознавство

- ✓ Матеріалознавство в дитячій стоматології
- ✓ Матеріалознавство у терапевтичній стоматології
- ✓ Матеріалознавство у хірургічній стоматології
- ✓ Матеріалознавство в ортопедичній стоматології

1.4. Інфекційний контроль

- ✓ Деконтамінація і репроцесинг медичних виробів
- ✓ Профілактика інфекцій та інфекційний контроль у стоматологічних закладах
- ✓ Запобіжні заходи, які засновані на шляхах передачі. Засоби індивідуального захисту

- ✓ Поводження з медичними відходами

1.5. Знеболення в стоматологічній практиці

- ✓ Показання до загального знеболення
- ✓ Місцеве знеболення
- ✓ аплікаційна анестезія
- ✓ інфільтраційна анестезія
- ✓ провідникова анестезія

1.6. Організація стоматологічної допомоги

1.7. Організація стоматологічної допомоги в умовах воєнних дій

1.8. Етика і деонтологія в стоматології

- ✓ Етика спілкування лікаря з пацієнтом
- ✓ Етичний кодекс лікаря
- ✓ Психологічні й етичні аспекти професійної діяльності стоматологів

2. Некаріозні ураження твердих тканин зубів

2.1. Некаріозні ураження твердих тканин зубів у дорослих

- ✓ Патологічне стирання зубів
- ✓ Клиноподібний дефект
- ✓ Ерозія твердих тканин зуба
- ✓ Некроз твердих тканин зуба
- ✓ Гіпоплазія емалі
- ✓ Флюороз
- ✓ Гіперестезія
- ✓ Травматичні ушкодження зубів
 - тріщина емалі
 - злам коронкової частини зуба в межах емалі
 - злам коронкової частини зуба в межах емалі й дентину з/без оголення пульпової камери

✓ Злам кореня зуба з/без оголення пульпової камери

- забій зуба
- підвивих зуба
- неповний вивих зуба (екструзія)
- вивих зуба зі зміщенням (люксація)
- вколочений вивих зуба (інтрузія) –
- повний вивих (авульсія)

2.2. Некаріозні ураження твердих тканин зубів у дітей

- ✓ Гіпоплазія емалі
- ✓ Флюороз
- ✓ Травматичні ушкодження зубів

3. Карієс

3.1. Карієс у дітей

- ✓ Відсутність ураження
- ✓ Початкове ураження
- початкове неактивне ураження
- початкове активне ураження
- ✓ Середнє ураження
- середнє неактивне ураження
- середнє активне ураження
- ✓ Глибоке ураження
- глибоке неактивне ураження
- глибоке активне ураження

3.2. Карієс у дорослих

- ✓ Відсутність ураження
- ✓ Початкове ураження
- початкове неактивне ураження
- початкове активне ураження

- ✓ Середнє ураження
 - середнє неактивне ураження
 - середнє активне ураження
- ✓ Глибоке ураження
 - глибоке неактивне ураження
- глибоке активне ураження

4. Ускладнення карієсу (захворювання ендодонта)

4.1. Пульпіти у дорослих

- ✓ Гіперемія пульпи
- ✓ Травматичний пульпіт
- ✓ Гострий обмежений пульпіт
- ✓ Гострий дифузний пульпіт
- ✓ Гострий гнійний пульпіт
- ✓ Хронічний фіброзний пульпіт
- ✓ Хронічний гіпертрофічний пульпіт
- ✓ Хронічний гангренозний пульпіт
- ✓ Хронічний конкрементозний пульпіт
- ✓ Загострення хронічного пульпіту
- ✓ Пульпіт, ускладнений періодонтитом (фокальним)

4.2. Пульпіти у дітей

- ✓ Гіперемія пульпи
- ✓ Травматичний пульпіт
- ✓ Гострі пульпіти
 - обмежений
 - дифузний
 - гнійний
- ✓ Пульпіт, ускладнений періодонтитом (фокальним)
- ✓ Хронічні пульпіти

- іброзний
- гіпертрофічний
- гангренозний
- конкрементозний
- ✓ Загострення хронічного пульпіту

4.3. Періодонтити у дорослих

- ✓ Гострий травматичний періодонтит
- ✓ Гострий серозний періодонтит
- ✓ Гострий гнійний періодонтит
- ✓ Хронічний фіброзний періодонтит
- ✓ Хронічний гранулюючий періодонтит
- ✓ Хронічний гранулематозний періодонтит
- ✓ Загострення хронічного періодонтиту

4.4. Періодонтити у дітей

- ✓ Гострі періодонтити
- травматичний
- серозний
- гнійний
- ✓ Загострення хронічного періодонтиту
- ✓ Хронічні періодонтити
- фіброзний
- гранулюючий
- гранулематозний

5. Захворювання тканин пародонта

5.1. Гінгівіти у дорослих

- ✓ катаральний гінгівіт
- ✓ гіпертрофічний гінгівіт
- ✓ виразковий гінгівіт

5.2. Гінгівіти у дітей

- ✓ Катаральний гінгівіт
- ✓ Виразковий гінгівіт
- ✓ Гіпертрофічний гінгівіт

5.3. Пародонтит

- ✓ Локалізований пародонтит
- ✓ Генералізований пародонтит початкового ступеня, хронічний перебіг
- ✓ Генералізований пародонтит I ступеня, хронічний перебіг
- ✓ Генералізований пародонтит II ступеня, хронічний перебіг
- ✓ Генералізований пародонтит III ступеня, хронічний перебіг
- ✓ Генералізований пародонтит початкового ступеня, загострений перебіг
- ✓ Генералізований пародонтит I ступеня, загострений перебіг
- ✓ Генералізований пародонтит II ступеня, загострений перебіг
- ✓ Генералізований пародонтит III ступеня, загострений перебіг

6. Захворювання губ, язика, слизової оболонки порожнини рота

6.1. Захворювання губ, язика, слизової оболонки порожнини рота у дорослих

- ✓ Травматичні ураження
 - механічна травма
 - фізична травма: термічне ураження, електротравма, променеве ураження
 - хімічна травма
- ✓ Інфекційні захворювання
 - вірусні захворювання: герпетичний стоматит, оперізувальний лишай, герпангіна, грип, кір, вітряна віспа, інфекційний мононуклеоз, СНІД, ящур, COVID
 - ✓ Бактеріальні інфекції
 - виразковий стоматит

- скарлатина
- туберкульоз
- сифіліс
- гонорейний стоматит
- ✓ Мікотичні ураження
- кандидоз
- актиномікоз
- ✓ Захворювання губ
- самостійні хейліти: ексfolіативний хейліт, актинічний хейліт, метеорологічний хейліт, гландулярний хейліт, контактний алергічний хейліт
- симптоматичні хейліти: екзематозний хейліт, атопічний хейліт
- макрохейліти: синдром Мелькерсона-Розенталя
- хронічна тріщина губи
- ✓ Захворювання язика
- десквамативний глосит
- волосатий язик
- ромбоподібний глосит
- складчастий язик
- ✓ Зміни слизової оболонки порожнини рота при алергічних ураженнях
- контактні та токсико-алергічні медикаментозні стоматити
- хронічний рецидивний афтозний стоматит
- багатоформна ексудативна еритема
- синдром Стівенса-Джонсона
- синдром Лайєлла
- ✓ Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом патогенезу
- пухирчаста хвороба

- червоний вовчак
- червоний плескатий лишай
- ✓ Зміни слизової оболонки порожнини рота при екзогенних інтоксикаціях солями важких металів
- ✓ Симптоматичні прояви на слизовій оболонці порожнини рота захворювань внутрішніх органів і систем
- захворювання травного каналу: виразкова хвороба, гастрит, ентерит і коліт, хронічний гепатит
- захворювання серцево-судинної системи: недостатність кровообігу, есенціальна артеріальна гіпертензія
- захворювання ендокринної системи: акромегалія, хвороба і синдром Іценка- Кушинга, цукровий діабет
- захворювання крові й кровотворних органів: анемія, тромбоцитопенічна пурпура, лейкоз
- гіпо- й авітамінози: вітаміну С

6.2. Захворювання губ, язика, слизової оболонки порожнини рота у дітей

- ✓ Вірусні захворювання
- герпетичний стоматит
- герпангіна
- кір
- вітряна віспа
- інфекційний мононуклеоз
- ✓ Бактеріальні інфекції
- виразковий стоматит
- скарлатина
- ✓ Мікотичні ураження
- кандидоз
- ✓ Захворювання губ

- ексфоліативний хейліт
- контактний алергічний хейліт
- метеорологічний хейліт
- гландулярний хейліт
- актинічний хейліт
- атопічний хейліт
- екзематозний хейліт
- ✓ Захворювання язика
- десквамативний глосит
- ромбоподібний глосит
- складчастий язик
- ✓ Зміни слизової оболонки порожнини рота при алергічних ураженнях
- контактні та токсико-алергічні медикаментозні стоматити
- хронічний рецидивний афтозний стоматит
- багатформна ексудативна еритема
- синдром Стівенса-Джонсона
- синдром Лайєлла

7. Запальні захворювання щелепно-лицевої ділянки

7.1. Запальні захворювання щелепно-лицевої ділянки у дорослих

- ✓ Альвеоліт
- ✓ Періостит
- ✓ Перикороніт
- ✓ Остеомієліт
- ✓ Флегмони й абсцеси
- ✓ Запальні захворювання слинних залоз
- ✓ Одонтогенний гайморит
- ✓ Специфічні запальні процеси
- туберкульоз

- сифіліс
- ✓ Неодонтогенні запальні процеси
- фурункул
- карбункул
- бешиха
- ✓ Лімфаденіт
- ✓ Неврит трійчастого, лицевого нерва, невралгії
- ✓ Ускладнення запальних захворювань щелепно-лицевої ділянки
- тромбофлебіт вен обличчя
- сепсис

7.2. Запальні захворювання щелепно-лицевої ділянки у дітей

- ✓ Періостит
- ✓ Остеомієліт
- ✓ Лімфаденіт

8. Травми щелепно-лицевої ділянки

8.1. Травми щелепно-лицевої ділянки у дорослих

8.1.1. Травми альвеолярного відростка

- ✓ Травми нижньої щелепи
 - травми кута нижньої щелепи
 - травми тіла нижньої щелепи
 - травми гілки нижньої щелепи
 - травми симфізу нижньої щелепи
 - травми виросткового відростка нижньої щелепи
- ✓ Травми верхньої щелепи
- ✓ Травма виличного комплексу
- ✓ Травми орбіти
- ✓ Травми кісток носа

- ✓ Термічні, хімічні та радіаційні ушкодження тканин щелепно-лицевої ділянки
- ✓ Травми м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки
 - травми м'яких тканин порожнини рота і навколоротової ділянки
 - травми м'яких тканин навколоносової ділянки
- ✓ Вогнепальні ушкодження щелепно-лицевої ділянки
- ✓ Поєднана травма
- ✓ Ускладнення щелепно-лицевих поранень

8.2. Травми щелепно-лицевої ділянки у дітей

- ✓ Травми м'яких тканин порожнини рота і навколоротової ділянки

9. Захворювання скронево-нижньощелепного суглоба у дорослих

9.1. Дисфункції

9.2. Артрити

9.3. Артрози

9.4. Анкілози

9.5. Вивихи

10. Вроджені вади розвитку

10.1. Вроджені вади розвитку у дітей

- ✓ Незрошення губи і піднебіння
 - ізольоване однобічне незрошення верхньої губи
 - однобічне незрошення верхньої губи, коміркового відростка, м'якого і твердого піднебіння
 - двобічне незрошення верхньої губи, коміркового відростка, м'якого і твердого піднебіння
 - ізольоване незрошення піднебіння (м'якого і твердого)
- ✓ Вади розвитку і прикріплення вуздечок губ та язика
 - коротка вуздечка верхньої губи
 - коротка вуздечка язика

10.2. Вроджені вади розвитку у дорослих

- ✓ Коротка вуздечка нижньої губи

11. Онкологія в стоматології

11.1. Онкологія в стоматології у дорослих

- ✓ Передракові захворювання
 - облігатні передракові захворювання: хвороба Боуена, бородавчастий передрак, обмежений передраковий гіперкератоз, абразивний преанцерозний хейліт Манганотті, пігментна ксеродерма, еритроплазія Кейра
 - факультативні передракові захворювання: лейкоплакія верукозна, лейкоплакія ерозивна, папіломатоз, кератоакантома, хронічна тріщина губи, шкірний ріг
- ✓ Доброякісні пухлини і пухлиноподібні утворення тканин щелепно-лицевої ділянки та шиї
 - доброякісні пухлини і пухлиноподібні утворення м'яких тканин: фіброма, фіброматоз ясен, епулід, ліпома, дифузний ліпоматоз, рабдоміома, лейоміома, гемангіома (капілярна, кавернозна, гілляста), лімфангіома, невринома, нейрофіброматоз, папілома, ринофіма, атерома, пігментний невус, дермоїдна кіста, епідермоїдна кіста, бічні та серединні кісти шиї
 - доброякісні пухлини і пухлиноподібні утворення кісток лицевого черепа: остеома, остеобластокластома, фіброзна дисплазія, хвороба Педжета, одонтома, адамантинома, радикулярна кіста, фолікулярна кіста, ретромолярна кіста, кіста різцевого каналу, глобуломаксилярна кіста
 - □ доброякісні пухлини і пухлиноподібні утворення слинних залоз: плеоморфна аденома, мономорфна аденома, ретенційні кісти малих слинних залоз, ретенційні кісти великих слинних залоз

- ✓ Злоякісні пухлини щелепно-лицевої ділянки
- злоякісні пухлини м'яких тканин: рак шкіри, рак слизової оболонки порожнини рота, рак язика, рак губи
- злоякісні пухлини кісток: рак нижньої щелепи, рак верхньої щелепи, саркома щелеп
- злоякісні пухлини слинних залоз: аденокарцинома, мукоепідермоїдний рак

11.2. Онкологія в дитячій стоматології

- ✓ Доброякісні пухлини і пухлиноподібні утворення тканин щелепно-лищевої ділянки та ший
- доброякісні пухлини і пухлиноподібні утворення м'яких тканин: гемангіома (капілярна, кавернозна, гілляста)

12. Протезування

12.1. Часткові дефекти коронок зубів

12.2. Повна відсутність коронок зубів

12.3. Часткова відсутність зубів

12.4. Повна відсутність зубів

12.5. Дефекти носа, вуха, орбіт, комбіновані дефекти

12.6. Ортопедичне лікування з використанням імплантатів

13. Зубощелепні аномалії і деформації

13.1. Аномалії окремих зубів

13.2. Аномалії формування зубних рядів

13.3. Сагітальні аномалії прикусу

13.4. Вертикальні аномалії прикусу

13.5. Трансверзальні аномалії прикусу

13.6. Вторинні деформації зубних рядів і прикусу

13.7. Дитяче зудо-щелепне протезування

- ✓ Протезування незнімними ортопедичними конструкціями

- ✓ Протезування знімними ортопедичними конструкціями
- ✓ Утримувачі місця
- ✓ Протезування при ускладнених дефектах зубних рядів

14. Фізіологічні стани і соматичні захворювання, що потребують особливої тактики ведення стоматологічного пацієнта

14.1. Серцево-судинні захворювання

- ✓ Артеріальна гіпертензія
- ✓ Серцева недостатність
- ✓ Серцева аритмія

14.2. Психічні розлади

- ✓ Гострий психоз
- ✓ Епілепсія
- ✓ Посттравматичний стресовий розлад

14.3. Бронхіальна астма

15. Невідкладні стани

15.1. Асфіксія

15.2. Гіпертонічний криз

15.3. Гостра серцева недостатність

15.4. Зовнішня кровотеча

15.5. Непритомність

15.6. Колапс

15.7. Кома

15.8. набряк Квінке

15.9. Судоми

15.10. Шок

ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

1. Вступне випробування проводиться у формі комп'ютерного тестового іспиту на сервері дистанційного навчання БДМУ.
2. Буклет іспиту включає 150 тестових завдань, які відповідають формату іспиту ЄДКІ Етап 2 для здобувачів спеціальності «Стоматологія» та відповідають змісту даної програми. Тривалість іспиту 150 хв.
3. Результат комп'ютерного тестування у % переводиться в 200-бальну шкалу згідно таблиці.
4. Вступники допускаються до складання інших вступних випробувань і до конкурсного відбору, якщо результат вступного випробування становить не менше ніж 128 балів відповідно до таблиці.

ШКАЛА ПЕРЕВЕДЕННЯ РЕЗУЛЬТАТУ У 200-БАЛЬНУ ШКАЛУ

Кількість правильних відповідей	Результат, %	Бал за 200-бальною шкалою
0	0,00	0
1	0,67	1
2	1,33	3
3	2,00	4
4	2,67	5
5	3,33	7
6	4,00	8
7	4,67	9
8	5,33	11
9	6,00	12
10	6,67	13
11	7,33	15
12	8,00	16
13	8,67	17
14	9,33	19
15	10,00	20
16	10,67	21
17	11,33	23

Кількість правильних відповідей	Результат, %	Бал за 200-бальною шкалою
18	12,00	24
19	12,67	25
20	13,33	27
21	14,00	28
22	14,67	29
23	15,33	31
24	16,00	32
25	16,67	33
26	17,33	35
27	18,00	36
28	18,67	37
29	19,33	39
30	20,00	40
31	20,67	41
32	21,33	43
33	22,00	44
34	22,67	45
35	23,33	47
36	24,00	48
37	24,67	49
38	25,33	51
39	26,00	52
40	26,67	53
41	27,33	55
42	28,00	56
43	28,67	57
44	29,33	59
45	30,00	60
46	30,67	61
47	31,33	63
48	32,00	64
49	32,67	65
50	33,33	67
51	34,00	68
52	34,67	69
53	35,33	71
54	36,00	72
55	36,67	73

Кількість правильних відповідей	Результат, %	Бал за 200-бальною шкалою
56	37,33	75
57	38,00	76
58	38,67	77
59	39,33	79
60	40,00	80
61	40,67	81
62	41,33	83
63	42,00	84
64	42,67	85
65	43,33	87
66	44,00	88
67	44,67	89
68	45,33	91
69	46,00	92
70	46,67	93
71	47,33	95
72	48,00	96
73	48,67	97
74	49,33	99
75	50,00	100
76	50,67	101
77	51,33	103
78	52,00	104
79	52,67	105
80	53,33	107
81	54,00	108
82	54,67	109
83	55,33	111
84	56,00	112
85	56,67	113
86	57,33	115
87	58,00	116
88	58,67	117
89	59,33	119
90	60,00	120
91	60,67	121
92	61,33	123
93	62,00	124

Кількість правильних відповідей	Результат, %	Бал за 200-бальною шкалою
94	62,67	125
95	63,33	127
96	64,00	128
97	64,67	129
98	65,33	131
99	66,00	132
100	66,67	133
101	67,33	135
102	68,00	136
103	68,67	137
104	69,33	139
105	70,00	140
106	70,67	141
107	71,33	143
108	72,00	144
109	72,67	145
110	73,33	147
111	74,00	148
112	74,67	149
113	75,33	151
114	76,00	152
115	76,67	153
116	77,33	155
117	78,00	156
118	78,67	157
119	79,33	159
120	80,00	160
121	80,67	161
122	81,33	163
123	82,00	164
124	82,67	165
125	83,33	167
126	84,00	168
127	84,67	169
128	85,33	171
129	86,00	172
130	86,67	173
131	87,33	175

Кількість правильних відповідей	Результат, %	Бал за 200-бальною шкалою
132	88,00	176
133	88,67	177
134	89,33	179
135	90,00	180
136	90,67	181
137	91,33	183
138	92,00	184
139	92,67	185
140	93,33	187
141	94,00	188
142	94,67	189
143	95,33	191
144	96,00	192
145	96,67	193
146	97,33	195
147	98,00	196
148	98,67	197
149	99,33	199
150	100,00	200

Програму розглянуто та затверджено на засіданні приймальної комісії БДМУ
31 березня 2026 року (протокол № 3).

Відповідальний секретар приймальної комісії
Гарант ОНП
за спеціальністю ІІ «Стоматологія»

 Сергій САЖИН
 Оксана ГОДОВАНЕЦЬ